

næst skal jeg bemærke, at der er Gen, der har syndet ganske anderledes i denne Retning, end jeg kan have gjort, og det er den Mand, over hvem den høitærede Krigsminister nylig har udtalt en saa varm, men efter min Formenting aldeles ufortjent Roes, nemlig Krigsministeriets Delegerede. Denne lille Bog — „Samlet Fremstilling af Enkeltighederne i Gjennemførelsen af Loven af 6te Juli 1867“ osv. af Krigsministeriets Delegerede ved Expropriationen —, som blev omdeelt forrige Gang, har jeg læst igennem; jeg veed ikke, om mange Andre have gjort det, men ialfald har jeg anseet mig forpligtet til ogsaa at gøre mig bekendt med dette Actstykke. Der findes dert et lille Affnit, som virkelig fortjener nogen Opmærksomhed, og efter min Formenting er det ogsaa det eneste, der fortjener det; thi jeg troer ikke, at det Udret kan siges at give yderligere Bidrag til Sagen. Dette Affnit findes Side 20 og 21, og handler om Taxationen til Værdiforhøielse. Derom har nu Udvalgets Mindretal sagt i Betænkningen, at denne Værdiforhøielse er taxeret paa en urigtig Maade, thi den er skruet op til en enorm og ufornuftig Sum, en Sum, som der ikke er Tale om, at Staten for Tiden skulde kunne faae ind for disse Grunde, og det er dog en Taxation, der kun skal gjælde for de første fem Aar. Disse Summer ere saa store, at ingen Grundeier kan staae sig ved at indløse Byggefriheden. Men hvis Meningen er, at Byggefriheden først engang i Tiden skal indløses, saa er det taabeligt nu at sætte saa høi en Sum. Det er ikke i Statskassens Interesse; thi ligesom Staten vil være bedre tjent med under Get at have folgt til Communen alle sine Grunde, om den endog faaer en mindre Priis derfor, end om den høikrede dem ud til en høiere Priis i 70—80 Aar, saaledes maa den hellere eengang for alle have folgt Byggefriheden til de private Grundeiere, selv om Summen blev lavere, for at faae Forholdet klarer paa eengang. Naar vi nu see efter Side 20—21, saa finde vi, hvor mærkværdigt den Delegerede støtter denne Anskuelse. Han udtaler nemlig, efterat have sagt, at det vel er sandt, at der skal finde Dmtaxation Sted efter 5 Aars Forløb: „at derimod efter 10 Aar Salget af Byggefriheden for Staten bliver en

mercantil Forretning“ — jeg veed ikke, hvorfor det ikke ligesaagodt strax er en „mercantil“ Forretning, men det hører nu til hans Egenommeligheder. Dernæst siger han, „at det, naar alle Omstændigheder tages i Betragtning, egentlig ikke er sandsynligt, at Staten da — om 10 Aar — vil forhøie Priisen væsentligt; men at vel engang i Tiden Perioder kunne indtræde, hvor den slaer Noget af i sin Fordring for at affætte Byggefriheden raskere.“ Det er ganske mærkeligt at fortælle Grundeierne dette. Det er det Samme som at sige: „Du har der en Grund, for hvilken Byggefriheden koster 30,000 Rd. strax; men hvis Du vil vente i 10 Aar, saa vil jeg rimeligviis slaae af i Priis.“ Ellers siger man: køb strax, saa faaer Du det billigere, men her siges der: vent til om 10 Aar, saa faaer Du det rimeligviis billigere, saa kan det være, at Staten vil slaae af i sine Fordringer for at affætte Byggefriheden raskere. Den Delegerede gaaer videre og siger, at det vistnok vilde være urimeligt at antage, at Byggefriheden nogensinde for det hele Areal vil blive indløst; der vil blive bygget paa et Sted og ikke paa et andet, og, siger han, „paa denne Maade vil efter en længere Aar-række Terrainet komme til at bestaae af en broget Blanding af afløst og servitutbetyngt Grund“, og saa skildrer han, hvorledes Sønderlemmelsen vil tiltage, indtil der omsider vil være naaet en Grændse, med Hensyn til hvilken han da siger: „Allerede inden denne Grændse naaes, turde imidlertid Humanitets-hensyn lede til at ophæve Demarcation i Loven for disse resterende, uvæsentlige Grunde.“ Nu spørger jeg: kan der tænkes en kraftigere Opfordring for de paagjældende private Grundeiere til at vente med en Afløsning af Byggefriheden end at udtale noget Saadant og udgive det i Trykken, som det her er skeet i denne grønne Bog. Det er derfor dobbelt Skade, at man ikke har sendt Udvalget denne Betænkning; det skulde da nok have været saa klogt for Statskassens Skyld at holde Udtalelser som disse tilbage, Udtalelser, som paa mange Maader kunne svække Tilbøieligheden hos de paagjældende Grundeiere til at gaae ind paa det Arrangement, der af Staten er tilbudt dem. Det fore-